

Nieuwsbrief NL-RUHR no. 5: mei - juni 2010

Beste lezer,

Het Ruhrgebied is dit jaar Europese Culturele Hoofdstad 2010. Deze nieuwsbrief zal u tot het einde van het jaar attent maken op de culturele evenementen tijdens RUHR.2010 met een Nederlandse inbreng.

Feestelijke opening van NL-RUHR

'NL-RUHR', het Nederlandse programma aan RUHR.2010, werd 1 mei feestelijk geopend door de staatssecretaris van de deelstaat Noordrijn-Westfalen, Hans-Heinrich Grosse-Brockhoff. De staatssecretaris kreeg een gele nummerplaat uitgereikt met daarop 'NL-RU-HR', het logo van de Nederlandse bijdragen aan de Culturele Hoofdstad 2010. Het nummerbord is een knipoog naar de Nederlandse vakantiegangers die het Ruhrgebied alleen kennen van de autobahn waarover ze in de zomer naar het zuiden snellen.

Dat beeld wil het gebied dit jaar graag bijstellen. De titel van culturele hoofdstad is dan ook een uitgelezen mogelijkheid voor het Ruhrgebied om zijn metamorfose te tonen. Het Ruhrgebied is inmiddels een moderne metropool met veel cultuur en veel natuurschoon.

Met maar liefst meer dan 2500 culturele activiteiten in het gebied dit jaar, is er volop gelegenheid dat nu te gaan ervaren. Dans, theater, muziek, architectuur, alle kunstdisciplines zijn vertegenwoordigd. En bij meer dan 150 van deze culturele activiteiten zijn Nederlandse kunstenaars betrokken, wat Nederland het belangrijkste partnerland maakt. Op de opening van NL-RUHR 1 mei een voorproefje van een aankomend hoogtepunt. En uiteraard eentje met een Nederlands tintje: het project GastGastgeber, waarvan de opening ook op 1 mei plaatvond. Met GastGastgeber, door Bureau Hans Venhuizen, wil Nederland niet alleen als gast op bezoek gaan in het Ruhrgebied, maar ook als gastheer optreden. Daartoe worden door Nederlandse ontwerpers bijzondere slaapvoorzieningen ontwikkeld in bijvoorbeeld leegstaande gebouwen. Op het station van Oberhausen werd door een van de bekendste Nederlandse

designers Jürgen Bey een leegstaande stationstoren geopend, die hij met kunst en creativiteit een nieuwe betekenis gaf, van werkruimte en overnachtingsmogelijkheid. Bey werkte hiervoor samen met de kunstenaarsgroep KIT Ev uit Oberhausen.

Het station van Oberhausen als locatie voor de opening van NL-RUHR was symbolisch: het station is de eerste stop van de ICE-trein van Amsterdam naar het Ruhrgebied. Ellen ten Damme gaf er een energiek optreden voor een enthousiast Duits en Nederlands publiek en Hollandse klompdansers toonden aan dat met klompen ook goed is te tapdansen.

Het culturele programma NL-RUHR wordt onder meer verzorgd door het Theater Instituut Nederland, Muziek Centrum Nederland, Virtueel Platform, Erfgoed Nederland en Dutch Design Fashion Architecture. Voor het volledige programma van NL-RUHR kijkt u op www.NL-RUHR.de

NIEUWS

Wat gebeurt er in mei en juni zoal in het Ruhrgebied? Hieronder een selectie van bijzondere activiteiten met een Nederlands tintje.

22 mei: Moers Festival met Sanne van Hek

In het kader van het NL-RUHR- muziekprogramma van Muziek Centrum Nederland is trompettiste Sanne van Hek voor 2010 aangesteld als improviser in residence in Moers. Ze zal in de stad werken en wonen. Met de keuze van de Eindhovense muzikante zet de stad aan de Nederrijn in het Culturele Hoofdstadjaar bewust in op de nabijheid van ons land.

Sanne van Hek werkte eerder Amsterdam, Brussel, New York en Parijs. In deze internationale jazzmetropolen kwam ze in aanraking met de meest uiteenlopende stijlen. Verwarrende trompetsounds naast elektronische geluiden, gecombineerd met zachte gitaarklanken: haar stijl is al net zo veelzijdig als haar muzikale kunnen. Van klarinet en gitaar via bas en slagwerk ontdekte ze op haar twintigste de trompet. Sindsdien experimenteert ze met dit instrument.

Sanne van Hek treedt op 22 mei op in Moers op het gelijknamige festival.

<http://www.nl-ruhr.de/#/program/6/4496>

Vanaf 29 mei: Emscherkunst.2010

Verschillende Nederlandse kunstenaars en landschapontwerpers werken tijdens RUHR.2010 samen voor het grootste kunstproject van het Culturele Hoofdstadjaar: EMSCHERKUNST.2010. Van 29 mei tot 5 september 2010 zal het Emscherinsel tussen Oberhausen en Recklinghausen op een oppervlak van elf vierkante kilometer de mise-en-scène vormen voor twintig zeer uiteenlopende

kunstwerken. Onder de deelnemers zijn de Nederlandse landschapsarchitecten Oudolf & Eelco Hooftman, architectenbureau Ooze Architects en de kunstenaarsgroep Observatorium.

Piet Oudolf, een van de internationaal beroemdste tuinarchitecten, zal de voormalige waterzuiveringsinstallatie Bernemündung in Bottrop-Ebel omvormen. Met zijn landgenoot Eelco Hooftman van landschapsarchitectenbureau GROSS.MAX uit Edinburgh zal hij twee zuiveringsbekkens van een nieuw functie voorzien. Het ene zuiveringsbekken blijft als waterbekken behouden, waarbij een in het midden geplaatst houten platform uitnodigt om te zonnen en te ontspannen. Het andere zuiveringsbekken zal worden gevuld met aarde, zodat hier op een enigszins verlaagd niveau een begaanbaar plantsoen ontstaat.

Bij de voormalige Mathias Stinnes-Hafen in Essen zal een circa honderdvijftig meter lange installatie ontstaan van Ooze Architects en Marjetica Potrč. Deze zal het riviertje de Emscher met het Rhein-Hernekanaal verbinden. 'Between the waters: The Emscher Community Garden' is een tuinachtig kunstproject van sierplanten en voedingsgewassen. Deze installatie tematiseert het primaire kenmerk van het Emscherinsel, namelijk het water in zijn meest uiteenlopende toestanden: als afval- en rioolwater, als gereinigd water dat gebruikt wordt in industrie of landbouw, en als drinkwater.

Kunstenaarsgroep Observatorium uit Rotterdam geeft met de sculptuur 'Warten auf den Fluss' een impuls aan het wachten op de rivier die komen gaat. De Emscher is nog altijd een afvoerkanaal dat zich in de zogenaamde renatureringsfase bevindt. De Duitsers willen de bedding verleggen en de loop van de rivier, die nu recht is, weer laten kronkelen. Op een achtendertig meter lange, overdekte brug op de plaats van de geplande rivierloop, geeft Observatorium het publiek de mogelijkheid het huidige landschap en zijn kenmerken nog eenmaal intensief te beleven en er te contempleren over het verleden, heden en de toekomst van het Ruhrgebied. Ook nodigen zij het publiek uit om op de brug te komen slapen. Heeft u interesse? Neem dan contact op met Observatorium: info@observatorium.org.

<http://www.nl-ruhr.de/#/program/5/4156>

3 juni: Who's singing in my street?

Voor '!Sing – The Day Of Song', dat plaatsvindt op 4 en 5 juni, wordt iedereen die maar een beetje kan zingen, uitgenodigd mee te komen zingen in een immens, die dagen te vormen koor.

Inmiddels hebben zich maar liefst al zeshonderd koren ingeschreven, met in totaal meer dan 22.800 zangers en zangeressen. Ook passanten en buurtbewoners zullen worden uitgenodigd om mee te komen zingen.

Het programma van '!Sing' is onderverdeeld in een aantal thema's: Twins, City, Europe, Stimme en Who's Singing In My Street? Voor het laatste thema nodigt Nederlander Anthony Heidweiller alle Essense koren uit om op 3 juni, als generale repetitie voor '!Sing' hun deuren voor de buurt te openen onder het motto 'Who's singing in my street?'

We denken onze burens te kennen, maar dat blijkt niet altijd waar. De bedoeling is dat koorleden bijvoorbeeld of bij iemand thuis, of in de bakkerij om de hoek gaan zingen. Iedereen is daarbij vrij om mee te doen. Een mooie mogelijkheid om buurtbewoners dichter bij elkaar te brengen, dat is het achterliggende idee van Anthony Heidweiller bij dit project.

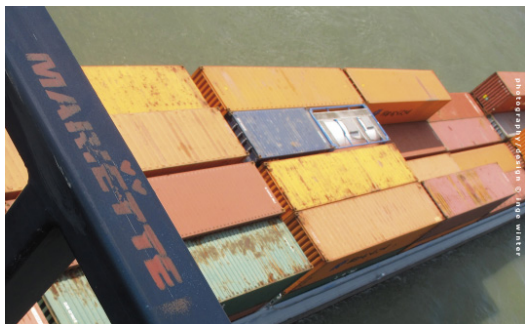

In het koor onder andere studenten uit Den Haag en studenten van de Folkwang Hochschule Essen. Het gemeenschappelijke lied, genaamd 'Global Song' werd speciaal voor '!Sing -The Day Of Song' geschreven en is gebaseerd op teksten van de Nobelprijswinnaar Nelson Mandela. Het hoogtepunt en tevens afsluiting van het project vindt plaats op 3 juni in het stadspark van Essen, waar om middernacht alle deelnemende koren samen met het filharmonisch orkest van Essen hun gerepeteerde werken gezamenlijk ten gehore zullen brengen.

<http://www.nl-ruhr.de/#/program/6/4434>

4 juni: Container Transit

Kunstenaarsvereniging Kunstverein Duisburg ontwikkelde samen met andere kunstenaarsverenigingen een bijzonder kunstproject: Container Transit 2010. In dit project worden 80 houten schaalmodel-containers (afmetingen 1.20 m/0.60 m/0.50 m) ter beschikking gesteld aan kunstenaars uit het Ruhrgebied en de (IJzeren) Rijndelta in Nederland en België, die hier op eigen wijze invulling aan zullen geven.

De Vereniging Creatief Productieplatform Smeerolie uit Nijmegen (www.smeerolie.net) heeft voor leden tien containerkisten beschikbaar gesteld. Inge Winter (www.winterworks.nl) zal samen met architect Ab Hans (www.loko-architecten.nl) een inzending verzorgen: een interessante samenwerking op het grensvlak van architectuur, beeldende kunst en grafisch ontwerp. Ook ontwerper Karen Saaman (www.popjesart.nl) doet mee. Ze zal de container omtoveren tot een vrolijk poppenpakhuis.

Van 4 juni t/m 27 juni worden alle kisten geëxposeerd bij Kunstverein Duisburg.
<http://www.kunstverein-duisburg.de/page1402.html>

Diverse data: Expeditie RUHR.2010: studieprogramma Erfgoed Nederland

Het Ruhrgebied is dit jaar studiecaser bij uitstek voor ruimtelijke vraagstukken en erfgoedgerelateerde thema's. In deze post-industriële regio spelen vele opgaven die ook in Nederland actueel zijn of gaan worden. Erfgoed Nederland organiseert daarom dit jaar in samenwerking met Legenda-gesellschaft.org 'Expeditie RUHR.2010', een studieprogramma voor professionals over een aantal actuele ruimtelijke, sociale en erfgoed-vraagstukken die zowel in Nederland als in Duitsland actueel zijn. Het programma van Expeditie RUHR.2010 bevat een breed scala aan aansprekende thema's, variërend van de complexe waterhuishouding van de regio tot krimp en van hergebruik van industrieel erfgoed, tot sociale opgaven in achterstandwijken. In totaal bestaat het programma uit acht vierdaagse studieprogramma's die het voor Nederlandse professionals mogelijk maken om door middel van excursies, lezingen, debatten en workshops het Ruhrgebied te ervaren, te verkennen en te bestuderen.

Het eerstvolgende studieprogramma vindt plaats van 31 mei tot 3 juni.

<http://www.nl-ruhr.de/blog/downloads-2/expeditie-ruhr/>

Vanaf 12 juni: B1|A40 Atelier van Lieshout

Met het project B1|A40 werpt curator Markus Ambach van 12 juni tot 8 augustus 2010 een frisse blik op het fenomeen 'snelweg'. Met achttien internationaal gerenommeerde kunstenaars en planners, waaronder Jeanne van Heeswijk en Atelier van Lieshout, wil hij een dialoog aan over het onderwerp aanzwengelen.

In de schaduw van Kreuz Kaiserberg Duisburg, een gebied waar dankzij het ontbreken van politieke en economische belangen een soort van rechtsvrije ruimte is ontstaan, verschijnen onvermoede nieuwe landschappen. De omwonenden toonden met volkstuintjes, visfarms en ponyboerderijen al aan dat dit 'moeilijke' gebied nieuwe kansen kan bieden. Onder de dubbelzinnige titel 'Der Widerstand des kleinen Glücks' bestudeert Jeanne van Heeswijk deze sociaal-culturele biotoop en documenteert er de kleine gemeenschappen in de regio. Het resultaat van haar studie wordt in interviews en foto's bijeengebracht en later in de vorm van een stripverhaal gepubliceerd.

Verder naar het oosten, midden in het industriegebied aan de Dückerweg in Bochum, laat Atelier van Lieshout het Motel Bochum ontstaan – een zelfvoorzienende plek ‘voor ontspanning en plezier’. Ook hier zullen bezoekers in het kader van GastGastgever kunnen overnachten. Joep van Lieshouts alledaagse objecten zijn over de hele wereld te vinden in musea, bibliotheken, theaters en privéverzamelingen. Een pregnant kenmerk van zijn werk is het spel met gangbare ideeën over schoonheid gecombineerd met thema’s als onafhankelijkheid, anarchie, politiek en seks. Ook in Bochum zou het wel eens provocerend en sexy kunnen worden.

<http://www.nl-ruhr.de/#/program/1/4064>

NL-RUHR: Nederland pakt groots uit tijdens het Europese Culturele Hoofdstadjaar RUHR.2010 en presenteert zich gezamenlijk onder het motto ‘NL-RUHR’. Een overzicht van wat er allemaal te beleven valt, vindt u op de website www.nl-ruhr.de. SICA Dutch Centre for International Cultural Activities verzorgt de Nederlandse pers en berichtgeving; het consulaat-generaal Düsseldorf draagt zorg voor de afstemming en communicatie in Duitsland.

Voor meer informatie over het programma en locaties van NL-RUHR kunt u een kijkje nemen op www.nl-ruhr.de.

U kunt ons ook vinden op [Facebook](#) en [Twitter](#).